

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE
URAD ZA REGIJSKO DELOVANJE

Izpostava Postojna

Kolodvorska 5, 6230 Postojna

T: 05 728 02 23
F: 05 726 48 44
E: izpostava.po@urszr.si
www.sos112.si/postojna

Številka: 8421-6/2024-6 - DGZR
Datum: 12. 06. 2024

**REGIJSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB
NESREČI ZRAKOPLOVA ZA NOTRANJSKO
REGIJO**

Verzija 5.0

	ORGAN	DATUM	ODGOVORNA OSEBA/PODPIS
SPREJEL	Izpostava URSZR Postojna	14.08.2024	mag. Aleš Klemenc sekretar vodja izpostave
PREGLEDAL	Uprava RS za zaščito in reševanje	14.08.2024	URSZR
ODOBRIL	Poveljnik CZ za Notranjsko		Sandi Curk
IZDELAL	Izpostava URSZR Postojna	Avgust 2024	Metka Kovač

KAZALO

1	UVOD	4
1.1	Zračni promet v RS in Notranjski regiji	4
1.2	Letališča in vzletišča na območju notranjske regije	5
1.3	Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov na območju notranjske regije	5
1.4	Značilnosti nesreče zrakoplova	5
1.5	Verjetnost nastanka verižne nesreče	6
2	OBSEG NAČRTOVANJA	7
3	ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI ZRAKOPLOVA V NOTRANJSKI REGIJI	7
3.1	Temeljne podmene načrta	7
3.2	Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči	9
3.3	Uporaba načrta	10
4	SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA	11
4.1	Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti	11
4.1.1	Organi regije:	11
4.1.2	Sile za zaščito, reševanje in pomoč regije:	11
4.1.3	Lokalna raven pomoči	13
4.2	Materialno - tehnična sredstvaza izvajanje načrta	13
4.3	Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta	13
5	OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	15
5.1	Opazovanje	15
5.2	Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni	15
5.3	Obveščanje javnosti	16
5.3.1	Obveščanje prebivalcev na ogroženem naseljenem območju	16
5.3.2	Obveščanje splošne javnosti	17
5.4	Alarmiranje	17
6	AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV	19
6.1	Aktiviranje sil in sredstev za ZRP	19
6.2	Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb	19
6.3	Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP	20
6.4	Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih	22
6.4.1	Logistični center Postojna	22
7	PRISTOJNOSTI IN NALOGE ORGANOV VODENJA TER DRUGIH IZVAJALCEV NAČRTA OB NESREČI ZRAKOPLOVA	23
7.1	Organi in njihove naloge	23
	Izpostava URSZR Postojna	23
	Poveljnik CZ za Notranjsko regijo	23
	Štab CZ za Notranjsko regijo organizira naslednje delovne procese:	23
	Policijska uprava Ljubljana in Koper	24
	ZVKD – Območna enota Nova Gorica	24
	ZRSVN – Območna enota Nova Gorica	24
	Javna zdravstvena služba – ZD Postojna, ZD Sežana, ZD Cerknica, ZD Ilirska Bistrica	24
	Bolnišnica Sežana	25
	Nacionalni laboratorij za zdravje okolje in hrano (NLZOH)	25
	Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)	25
	Nevladne organizacije	25
7.2	Operativno vodenje	25
7.2.1	Preiskovanje nesreče zrakoplova v Notranjski regiji	26
7.3	Uporaba zvez	27
8	ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	29
8.1	Ukrepi ZRP	29

8.1.1	Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi	29
8.1.2	Radiološka, kemična in biološka zaščita.....	30
8.1.3	Evakuacija.....	31
8.1.4	Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev	31
8.1.5	Zaščita kulturne dediščine	32
8.2	Nalog ZRP	33
8.2.1	Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova	33
8.2.2	Prva pomoč in NMP v Notranjski regiji.....	34
8.2.3	Gašenje in reševanje ob požarih	35
8.2.4	Reševanje ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju	35
8.2.5	Reševanje na vodi in iz nje.....	36
8.2.6	Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem	37
	Štab CZ za Notranjsko v sodelovanju z zdravstveno službo, Policijo, socialno službo, RKS, prevajalsko službo in drugimi organi posreduje prve informacije o nesreči in njenih posledicah ter objavi telefonsko številko, na kateri lahko prebivalci in svojci domnevnih žrtev dobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah.	37
	Štab CZ za Notranjsko posreduje informacije o nesreči, daje napotke prebivalcem na prizadetem območju, zbira, obdeluje in posreduje podatke o mrtvih in poškodovanih.	37
	Na ravni regije se ne organizira posebni informacijski center, se pa v delo štaba vključijo različni strokovnjaki (psihologi, duhovniki, prevajalci). Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.	37
8.2.7	Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje	37
9	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA	38
10	RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	39
10.1	Pomen pojmov.....	39
10.2	Razlaga okrajšav	40
11	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV.....	41
	Skupne priloge	41
	Posebne priloge	41
	Skupni dodatki.....	41

1 UVOD

Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, verzija 5.0 je spremenjena in dopolnjena verzija Regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, verzija 4.1, ki ga je Izpostava URSZR Postojna izdelala leta 2010 ter ažurirala v letu 2015.

Regijski načrt je izdelan na podlagi Državnega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, verzija 5.0, Ocene ogroženosti Notranjske regije zaradi nesreče zrakoplova verzija 2.0 z leta 2023 ter ostalih predpisov s področja zaščite in reševanja.

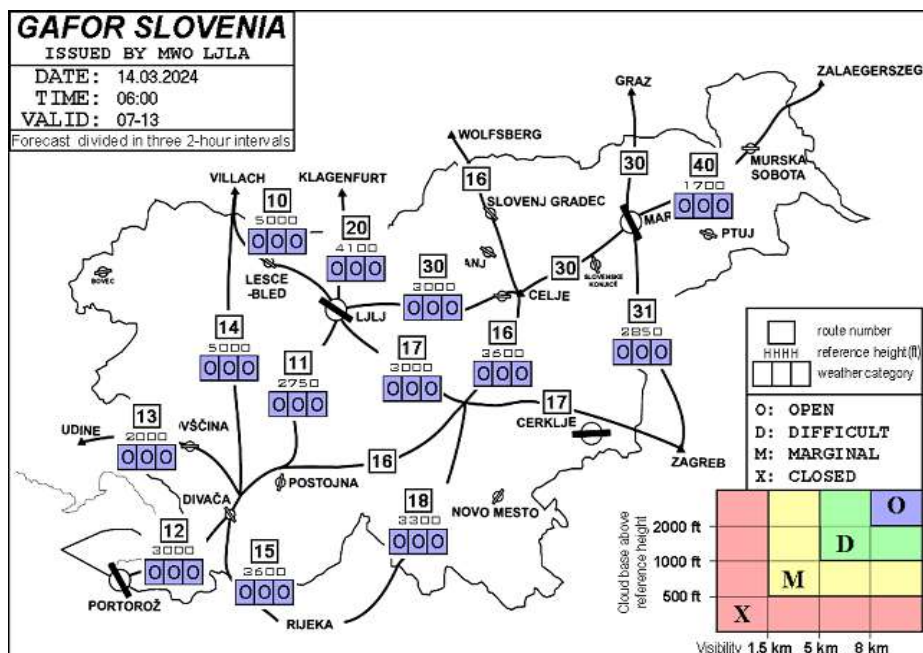
Z regijskim načrtom se urejajo obveščanje in opozarjanje ob nesreči zrakoplova, aktiviranje sil in sredstev ZRP, odredjanje in izvajanje zaščitnih ukrepov, naloge ZRP in sile ZRP, osebna in vzajemna zaščita, odpravljanje posledic in zagotovitev osnovnih pogojev za življenje ob nesreči. Ta načrt ne ureja področja iskanja zrakoplova. Z regijskim načrtom se ne urejajo naloge in aktivnosti, ki jih ob nesreči zrakoplova izvajajo organi v skladu s predpisi o zagotavljanju varnosti zračnega prometa in področja iskanja zrakoplova.

1.1 Zračni promet v RS in Notranjski regiji

Zračni prostor RS obsega zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS. V zračnem prostoru obstajajo določena pravila, ki se jih morajo držati vsi zrakoplovi, ki vstopajo vanj ali letijo v njem. Slovenski zračni prostor dnevno preleti okoli 1000, največji promet pa je na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana.

Mednarodne zračne poti nad območjem notranjske regije potekajo v smeri severovzhod-jugozahod, severozahod in sever-jug.

Slika 1: Karta zračnih poti v Republiki Sloveniji

Vir: ARSO (<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/aviation/>, 2024)

1.2 Letališča in vzletišča na območju notranjske regije

Zračni prostor Notranjske regije obsega in povezuje zračni prostor nad kopnim ter obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo Republike Slovenije.

Letališča so lahko civilna, vojaška ali mešana. Med civilnimi letališči ločimo javna letališča in letališča za lastne potrebe. Letališča, ki so namenjena za mednarodni promet so mednarodna letališča (Ljubljana, Maribor, Portorož).

Na območju Notranjske regije imamo dva izmed 16 javnih letališč, ki so na območju Republike Slovenije in sicer:

- letališče Postojna je namenjeno za športno aktivnost ter
- letališče Divača na katerem ob ugodnih vremenskih razmerah vzletajo in pristajajo manjša motorna in jadralna letala.

Letališča Divača in Postojna sta infrastrukturna objekta lokalnega pomena.

Seznam letališč in vzletišč ter podatki o letalskih prevoznikih v RS so dosegljivi na strani AIP, seznam letalskih prevoznikov pa na spletni strani [CAA](#).

1.3 Splošno o nevarnosti nesreč zrakoplovov na območju notranjske regije

Iz analize nesreč zrakoplovov v preteklih letih izhaja, da se večina vseh nesreč zrakoplovov zgodi na letališčih ali v njihovi neposredni bližini, predvsem pri vzletanju in pristajanju.

Zaradi številnih zračnih poti, ki potekajo preko zračnega prostora nad ozemljem RS, je potencialno ogrožena tudi celotna notranjska regija. Tako lahko na območju regije pričakujemo nesreče zrakoplovov manjšega kot tudi večjega obsega.

Možne žrtve nesreč zrakoplovov pa niso samo potniki zrakoplovov in posadka, ampak tudi ljudje in živali na območju, kjer pride do nesreče zrakoplova. Posredne in neposredne posledice nesreče prizadenejo tudi svojce žrtev, člane reševalnih ekip, kulturno dediščino, stanovanjsko in industrijsko infrastrukturo ter naravno okolje.

Na območju notranjske regije v zadnjih 20 letih ni bilo večjih nesreč. Večina nesreč, ki se pripetijo pa so nesreče manjšega obsega med katere sodijo predvsem nesreče zmajarjev, padalcev, jadralnih padalcev, ultralahkih letal, žirokopterja in balonov.

1.4 Značilnosti nesreče zrakoplova

Glede na število prevoženih kilometrov predstavljajo zrakoplovi eno najvarnejših prevoznih sredstev.

Za nesreče zrakoplova je značilno, da:

- jih ne moremo vnaprej predvideti;
- so pogosto žrtve nesreče potniki in člani posadke ter tudi prebivalci, če zrakoplov pade na naseljeno območje;
- se lahko pripeti na krajih, ki niso takoj ali zlahka dostopni.

Glavni vzroki za nastanek nesreč zrakoplovov so predvsem:

- človeški dejavniki: napaka pilota, kontrole zračnega prometa ali drugih udeležencev (dispečerjev, vzdrževalcev itn.);
- naravni pojavi: neugodne vremenske razmere, požar na zrakoplovu ali letališki infrastrukturi, potres, ki poškoduje letališko infrastrukturo;
- mehanske napake;
- teroristični napadi in druge oblike množičnega nasilja.

Posledice nesreče so:

- žrtve,
- uničen ali poškodovan zrakoplov, infrastruktura, stavbe ali kulturna dediščina,
- vpliv na okolje,
- možnost verižnih nesreč.

Zaradi številnih zračnih poti, ki prepletajo zračni prostor RS, je s stališča nevarnosti nastanka nesreče zrakoplova ogrožena tudi notranjska regija, kar pomeni da so na celotnem območju regije možne nesreče manjšega in večjega obsega.

Najhujše posledice lahko povzročijo nesreče zrakoplovov:

- na območju kontroliranih con (CTR) letališč, ker je pri vzletih in pristankih verjetnost za nastanek nesreče največja;
- na naseljenem območju, kjer so poleg potnikov in članov posadke prizadeti tudi prebivalci ter poškodovani ali uničeni objekti in infrastruktura;
- ki prevažajo nevarno blago in pri tem pride do nenadzorovanega uhajanja škodljivih snovi v okolje ali do požara oziroma eksplozije;
- na težko dostopnem terenu in pri nesreči zrakoplova na vodnih površinah, kjer je reševanje oteženo ter zaradi težjega dostopa verjetno tudi časovno zamaknjeno.

1.5 Verjetnost nastanka verižne nesreče

Nastanek verižne nesreče se lahko pričakuje zaradi:

- nesreče zrakoplova na naseljenem območju, ki lahko povzroči požare ali eksplozije in tako ogrozi življenje ljudi ter živali, prometne nesreče, poškodbe ali uničenje infrastrukture in kulturne dediščine;
- nesreče zrakoplova, ki prevažajo nevarno blago, kar lahko povzroči nenadzorovane izpuste ali odtekanje nevarnih tekočin v okolje in tako tudi nastanek požara ali eksplozije;
- stacionarnih virov nevarnih snovi, na katere lahko pade zrakoplov.

Na območju notranjske regije sta dva vira manjšega tveganja za okolje (Sežana, Hrpelje-Kozina) in en vir večjega tveganja (Ilirska Bistrica).

P-30	Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi v notranjski regiji
------	---

2 OBSEG NAČRTOVANJA

Za nesrečo zrakoplova se pripravijo načrti zaščite in reševanja na vseh ravneh načrtovanja:

- na ravni **regije**: regijski načrt, pri čemer je regija območje, ki ga organizacijsko pokriva posamezna izpostava URSZR Postojna,
- na ravni **lokalne skupnosti**: občinski načrti,

Temeljni načrt je Državni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, s katerim je usklajen regijski načrt.

Regijski in občinski načrti ter načrti letališč morajo biti v skladu z državnim načrtom, predvidene naloge in postopki pa podrobneje opredeljeni glede na stopnjo ogroženosti.

Delne načrte zaščite in reševanja za nesrečo zrakoplova večjega obsega pripravijo vse občine notranjske regije, in sicer: Občina Postojna, Občina Pivka, Občina Cerknica, Občina Loška dolina, Občina Bloke, Občina Ilirska Bistrica, Občina Komen, Občina Sežana, Občina Hrpelje-Kozina, Občina Divača. V načrtih naj občine predvidijo obveščanje, izvajanje zaščitnih ukrepov in naloge zaščite, reševanja in pomoči.

Načrti zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova morajo biti med različnimi nosilci načrtovanja medsebojno usklajeni.

V notranjski regiji ni območij kontroliranih con letališč (CTR).

Občinski načrt je pripravljen za nesrečo zrakoplova večjega obsega v občini.

Regijski načrt je pripravljen za nesrečo zrakoplova večjega obsega, ki se zgodi v eni regiji.

Hkrati z regijskim je aktiviran tudi državni načrt, posledično pa so v primeru nesreče večjega obsega aktivirane državne in regijske enote za zaščito in reševanje.

P-501	Evidenčni list o vzdrževanju načrta ZIR ob nesreči zrakoplova
-------	---

3 ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB NESREČI ZRAKOPLOVA V NOTRANJSKI REGIJI

3.1 Temeljne podmene načrta

Hkrati z regijskim načrtom zaščite in reševanja se aktivira tudi državni načrt.

Temeljne podmene regijskega načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v notranjski regiji so:

1. Velikosti zrakoplova, številu potnikov na krovu, kraju, kjer se je zgodila nesreča:
 - nesreče zrakoplova **na letališču** ali
 - nesreče zrakoplova **na naseljenem območju** ali

- nesreče zrakoplova, ki se zgodi **na težko dostopnem terenu** ali
 - nesreče zrakoplova **na vodnih površinah** ali
 - nesreče zrakoplova, ki **prevažata nevarno blago**,
- ter ocenjenih posledicah, ki jih povzroči nesreča zrakoplova na ljudeh, naravi in objektih, določajo raven načrtovanja.
2. Podatke o zaznanem oddajanju signala v sili na območju Republike Slovenije iz sistema COSPAS-SARSAT sprejme Uprava Republike Slovenije za pomorstvo in promet (URSP).
 3. Podatke o nesreči zrakoplova, pošlje Kontrola zračnega prometa Slovenije (KZPS), če je relevantno, Letališka kontrola zračnega prometa (LKZP) oziroma Območna kontrola zračnega prometa (OKZP) obvesti letališki center za koordinacijo reševanja, določi kategorijo vpletenega / vpletenih zrakoplova / zrakoplovov in to informacijo nemudoma sporoči v CORS, le ta pa v Regijski center za obveščanje (ReCO) Postojna. Informacije o nesreči zrakoplova izven letališča KZPS nemudoma pošlje v CORS, le ta pa v ReCO Postojna.
 4. Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova je pripravljen za primer nesreče zrakoplova večjega obsega, glede na območje iskanja, ki se zgodi na območju Notranjske regije, ko sile in sredstva javnih reševalnih služb in sile in sredstva za ZRP občine ne zadostujejo za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP. Hkrati z regijskim načrtom ZiR se aktivira tudi državni načrt ZiR ob nesreči zrakoplova.
 5. Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova obravnava nesrečo civilnega ali vojaškega zrakoplova.
 6. Vsem udeležencem ob nesreči zrakoplova morajo pristojni organi in službe zagotoviti takojšno in ustrezno pomoč.
 7. Ob nesreči zrakoplova večjega obsega ReCO Postojna obvesti deležnike, ki imajo naloge pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči.
 8. Ob nesreči vojaškega oziroma tujega vojaškega zrakoplova, Slovenska vojska (SV) skupaj s Policijo, Poveljnikom CZ RS in poveljnikom CZ za Notranjsko izvaja aktivnosti reševanja zrakoplova. Če je v nesreči zrakoplova udeležen vojaški zrakoplov tuje države, se izvajajo postopki reševanja v skladu z veljavnimi predpisi ob sodelovanju države udeleženke. Hkrati z regijskim načrtom ZiR se aktivira tudi državni načrt ZiR ob nesreči zrakoplova.
 9. Življenja prebivalcev so lahko ob nesreči zrakoplova ogrožena, če do nesreče pride na naseljenem območju ali če se zgodi nesreča zrakoplova, ki prevažata nevarno blago. Prebivalci morajo biti o pričakovani nevarnosti, mogočih posledicah, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o ravnanju ob nesreči obveščeni, še posebno, če okolju grozi večja nevarnost oziroma bi nesreča zrakoplova povzročila večjo materialno škodo na urbanem območju. Po prejemu obvestila o nesreči zrakoplova, poveljnik CZ za Notranjsko določi pristojno reševalno enoto in gasilsko enoto, vodja intervencije pa zagotovi, da so nemudoma izvedeni vsi ukrepi za zmanjšanje števila žrtev in drugih posledic nesreče zrakoplova.
 10. Ob nesreči zrakoplova je za operativno opravljanje nalog ZRP na kraju nesreče odgovoren vodja intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri opravljanju nalog na terenu. Vodja intervencije je predstavnik gasilcev najvišje kategorizirane enote širšega pomena, vodja podvodne reševalne službe pa v primeru, če se nesreča zgodi na vodnih površinah ali druga pristojna oseba.
 11. Ob nesreči zrakoplova na območju letališča ali v njegovi neposredni bližini mora obratovalec letališča zagotoviti potrebno tehnično opremo in sredstva za odstranitev zrakoplova oziroma njegovih ostankov in razbitin z vzletno-pristajalne steze ter manevrskih površin letališča. Letališče se ob nesreči zrakoplova, glede na razmere ali po potrebi, lahko zapre za zračni promet. Stroške reševanja zrakoplova ali odstranjevanje razbitin nosi lastnik zrakoplova.
 12. V primeru nesreče zrakoplova na naseljenem območju, na težko dostopnem terenu je za operativno izvajanje nalog ZRP na kraju nesreče odgovoren vodja intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu. Po

prejemu obvestila o nesreči zrakoplova se določi pristojno reševalno enoto, vodja intervencije pa zagotovi, da so nemudoma izvedeni vsi ukrepi za zmanjšanje števila žrtev in drugih posledic nesreče zrakoplova.

3.2 Zamisel izvedbe zaščite, reševanja in pomoči

Odziv na nesrečo zrakoplova je odvisen od pričakovanih posledic oziroma posledic nesreče zrakoplova, človeških žrtev in gmotne škode.

1. Ob nesreči manjšega obsega:

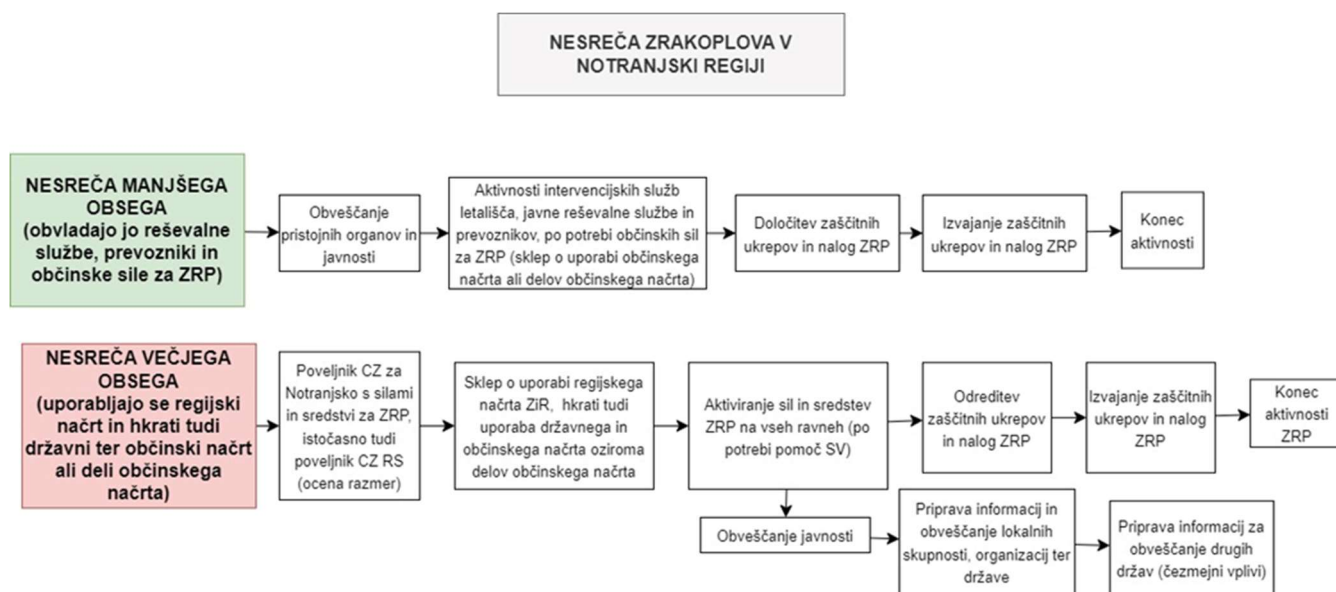
- pri kateri je uničen zrakoplov z vzletno maso manj kot 5700 kg ali je v nesreči umrlo oziroma se teže poškodovalo manj kot 12 oseb in okolju ne grozi večja nevarnost;
- ki jo **praviloma lahko obvladujejo poklicne reševalne službe in prevoznik ter enote in službe za ZRP občine**, kadar se nesreča zgodi zunaj letališča, in poleg navedenih še reševalne službe letališč, če se nesreča zgodi na enem izmed letališč ali v njegovi neposredni bližini;
- pri kateri iskanje pogrešanih oseb v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije vodi Policija v sodelovanju s pristojnim vodjem intervencije oziroma pristojnim poveljnikom CZ;
- pri kateri se izvedejo obveščanje pristojnih organov in javnosti, ocena stanja na terenu, vzpostavitev stanja pripravljenosti za ukrepanje ter aktiviranje občinskih sil za ZRP, izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ter nadaljnje spremljanje dogodkov.

2. Ob nesreči večjega obsega:

- je uničen **zrakoplov z vzletno maso več kot 5700 kg** ali je **v nesreči umrlo oziroma se teže poškodovalo 12 in več oseb ali okolju grozi večja nevarnost**;
- je za nadzor in obvladovanje take nesreče treba uporabiti poleg javnih reševalnih služb in prevoznika ter občinskih sil za ZRP tudi sile in sredstva za ZRP na ravni regije in države;
- se takoj, ko sile in sredstva poklicnih reševalnih služb, prevoznika in občinskih enot in služb za ZRP ne zadostujejo za obvladovanje nesreče, uporabi regijski in državni načrt, torej se aktivirajo enote in službe za ZRP na ravni regije in države. Hkrati z regijskim in državnim načrtom se uporabljajo tudi delni občinski načrti;
- iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova v skladu z Zakonom o nalogah in pooblastilih policije vodi Policija v sodelovanju s poveljnikom Civilne zaščite za Notranjsko, poveljnikom CZ RS ter drugimi organi in organizacijami. Pri reševanju lahko po potrebi sodeluje tudi SV. Policija zavaruje kraj nesreče, delo in vodenje nalog zaščite, reševanja in pomoči pa prevzame ter usklajuje s poveljnikom CZ RS v sodelovanju z regijskimi in občinskimi poveljniki CZ oziroma reševalnimi in drugimi službami;
- se obvestijo pristojni organi in javnosti, aktiviranje sil za ZRP pa poteka na podlagi napovedi poteka nesreče in ocene razmer ter določitve zaščitnih ukrepov in nalog.

Prikaz zamisli izvedbe zaščite, reševanja in pomoči oz. koncepta odziva ob nesreči zrakoplova v Notranjski regiji je predstavljen v naslednji shemi:

Shema 1: Koncept odziva ob nesreči zrakoplova

3.3 Uporaba načrta

Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova v notranjski regiji se aktivira, **ko pride do nesreče zrakoplova večjega obsega na območju Notranjske**, do končanja dejavnosti ZRP in zagotovitve osnovnih pogojev za življenje ob nesreči. Hkrati z državnim načrtom se uporabljata tudi regijski in občinski načrt ali deli občinskega načrta.

Ko se aktivira Regijski načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova, se uporablja tudi državni načrt zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Notranjsko regijo.

Odločitev o uporabi regijskega Načrta zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova za Notranjsko regijo sprejme poveljnik Civilne zaščite za Notranjsko oziroma njegov namestnik.

D – 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 20	Vzorec sklepa o preklicu aktiviranja načrta ZiR ob nesreči za Notranjsko regijo

4 SILE, SREDSTVA IN VIRI ZA IZVAJANJE NAČRTA

Za ZRP ob nesreči zrakoplova se v skladu z nalogami iz 8. poglavja uporabijo sile in sredstva:

- letališč,
- lokalnih skupnosti,
- države (na ravni regij in države).

4.1 Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz regijske pristojnosti

4.1.1 Organi regije:

- Izpostava URSZR Postojna,
- Policijska Uprava Ljubljana in Koper,
- Pristojna inšpekcijske službe (Inšpektorat za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami - Izpostava URSZR Postojna),
- Zdravstveni domovi (ZD Postojna, ZD Sežana, ZD Cerknica, ZD Ilirska Bistrica),
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), Območna enota Koper in Območna enota Ljubljana,
- Bolnišnica Sežana in Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna,
- Centri za socialno delo, enote: Postojna, Ilirska Bistrica, Cerknica in Sežana,
- Slovenska vojska.

P-2	Podatki o odgovornih osebah v Izpostavi URSZR Postojna
D-2	Načrt URSZR regije za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo poveljnika CZ in štaba CZ
D-3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
D - 22/1	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Postojna ob naravnih in drugih nesrečah

4.1.2 Sile za zaščito, reševanje in pomoč regije:

- **Organi Civilne zaščite regije:**
 - poveljnik CZ za Notranjsko regijo,
 - namestnik poveljnika CZ za Notranjsko,
 - Štab CZ za Notranjsko regijo.
- **Enote in službe Civilne zaščite regije:**
 - Oddelek za radiološko, kemično in biološko izvidovanje (RKB-zaščito),
 - Tehnično reševalna enota (oddelek za izbidovanje in vod za reševanje),
 - Enota za prvo pomoč,
 - logistični center v Postojni,
 - službe za podporo,
 - pogodbeni delavci ReCO,
 - ELME, MEEL (državni enoti).

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih (regijskega) štaba CZ
P-3	Pregled regijskih sil za zaščito, reševanje in pomoč
P-4	Podatki o regijskih organih, službah in enotah CZ

- **Javne službe regijskega pomena**
 - Bolnišnica Sežana in Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna,

- Zdravstveni domovi (Postojna, Cerknica, Ilirska Bistrica in Sežana),
 - Reševalne službe – NMP v sklopu DCZ Ljubljana,
 - Centri za socialno delo, enote: Postojna, Ilirska Bistrica, Cerknica in Sežana,
 - Zavod za zdravstveno varstvo Koper,
 - Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – OE Nova Gorica.
- **Gasilske enote:**
 - gasilske enote širšega pomena (PGD Cerknica, CZR Domžale, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana),
 - vsa prostovoljna gasilska društva v Notranjski regiji.
 - **Enote ter službe, društev in drugih nevladnih organizacij:**
 - jamarska reševalna služba,
 - enote reševalcev z reševalnimi psi – ZRS Notranjska, KZS OE-1 ERP,
 - Območna združenja Rdečega križa Slovenije (Cerknica – Loška dolina – Bloke, Ilirska Bistrica, Postojna – Pivka in Sežana)
 - Slovenski Karitas,
 - Ekipa tabornikov (Rod kraških viharikov, Rod snežniških ruševcev, Rod kraških j'rt, Rod Jezerska ščuka).

P-2	podatki o odgovornih osebah in zaposlenih na izpostavi URSZR Postojna (regija)
P – 3	Pregledi sil za ZRP v Notranjski regiji
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov regijskih enot za zaščito, reševanje in pomoč
P – 4	Podatki o organih, službah in in enotah CZ v Notranjski regiji
P – 7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje v Notranjski regiji
P-8	pregled materialnih sredstev iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč (RS/regije)
P -11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov Notranjske regije
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v Notranjski regiji
P – 24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v Notranjski regiji
P – 25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev v Notranjski regiji
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj v regiji
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic v regiji
P – 708	Sile in sredstva za izvedbo zaščitnih ukrepov in nalog ZRP ob nesreči zrakoplova
D - 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR (regije)
D - 13	Vzorec obrazca za povrnitev stroškov občinam ob nesreči

Za opravljanje nalog ZRP so na območju notranjske regije organizirane sile za ZRP v občinah v skladu z Uredbo o organiziranju opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Ur. list RS, št. 92/07, 54/09, 23/11 in 27/16) in Pravilnikom o kadrovske in materialne formacije enot, služb in organov Civilne zaščite (Ur. list RS, št. 104/08). Občina kot ustanoviteljica enot skrbi za njihovo pripravljenost, opremljenost in usposobljenost.

Druge organizacije, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju v primeru nesreče zrakoplova:

- **Druge organizacije:**
 - Javna agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije (CAA),
 - Kontrola zračnega prometa Slovenije, d. o. o.,
 - Agencija RS za okolje (MOPE),
 - letalski prevozniki,
 - letališče Postojna, Letališče Divača,
 - javna zdravstvena služba – ZD Postojna, ZD Cerknica, ZD Sežana, ZD Ilirska Bistrica,
- **Zmogljivosti, ki jih zagotavlja SV:**
 - helikopterji in letala SV,
 - logistične zmogljivosti,
 - inženirske zmogljivosti.
- **Zmogljivosti Policije (Polijska uprava Ljubljana in Koper):**
 - zmogljivosti Policijske uprave Ljubljana in Koper,
 - policisti Posebne policijske enote,
 - helikopterji Letalske policijske enote,
 - plovila za naloge na celinskih vodah,
 - delovna skupina za identifikacijo oseb ob velikih naravnih in drugih nesrečah.

4.1.3 Lokalna raven pomoči

V primeru nesreče zrakoplova imajo poleg sil za ZRP samoupravnih lokalnih skupnosti pomembno vlogo tudi druge občinske javne službe in podjetja. Njihova vloga in naloge se opredelijo v občinskih načrtih zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

4.2 Materialno - tehnična sredstva za izvajanje načrta

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči v primeru nesreče zrakoplova se uporabijo obstoječa sredstva, ki se jih zagotavlja na podlagi predpisanih meril za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Materialno-tehnična sredstva se načrtuje za:

- zaščitno in reševalno opremo ter orodje (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),
- materialno tehnična sredstva iz državnih rezerv.

O pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa za potrebe regijskih enot in služb CZ ter drugih sil za zaščito in reševanje odloča Poveljnik CZ za Notranjsko oziroma njegov namestnik. V primeru potrebe po pripravljenosti in aktiviranju sredstev iz popisa iz drugih regij Poveljnik CZ za Notranjsko zaprosi za pomoč Poveljnika CZ RS.

P-3	pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Notranjske regije
P – 6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč za Notranjsko regijo
P – 8	Pregled materialnih sredstev iz državnih blagovnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč (RS) za Notranjsko regijo

4.3 Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za:

- stroške operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike Civilne zaščite in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč),
- stroške usposabljanja enot in služb,
- materialne stroške, storitve, itd. in
- stroški dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme.

D – 1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrta ZiR
-------	--

5 OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1 Opazovanje

Vodenje in kontrolo zračnega prometa izvaja KZPS. Nadzor zračnega prostora Republike Slovenije, ki se izvaja neprekinjeno, zagotavlja pristojna enota SV.

Kontrolo zračnega prometa na območju Notranjske regije izvaja pristojna služba KZPS:

- Služba območne kontrole zračnega prometa Ljubljana (OKZP), ki vodi in kontrolira preostali zračni promet v kontroliranem zračnem prostoru RS.

Pri opravljanju posameznih nalog nadzora zračnega prostora lahko v skladu s skupnimi načrti na podlagi mednarodnih pogodb sodelujejo vojaški sistemi, službe in zrakoplovi zaveznških držav.

5.2 Obveščanje pristojnih organov in služb na regijski ravni

Nesreča zrakoplova se lahko zgodi na športnem letališču Postojna in Divača ali izven letališča kjerkoli na območju Notranjske regije.

URSP ob prejemu informacije o oddajanju oddajnika signala na kraju nesreče (ELT) iz sistema COSPAS-SARSAT obvesti službo zračnega prometa, in sicer LKZP ali OKZP.

Ob nesreči zrakoplova, če je relevantno, LKZP oziroma OKZP določi kategorijo vpletenega zrakoplova, dveh ali več vpletenih zrakoplovov in to informacijo nemudoma sporoči v CORS, ki nato obvešča po vnaprej predvidenem seznamu obveščanja.

Če ReCO Postojna po drugih poteh dobi informacijo o tem, preveri verodostojnost obvestila in podatke o mogočih vpletenih zrakoplovih pri OKZP (KZPS, d. o. o.) in obvesti CORS.

Sprotno obveščanje in izmenjava informacij, ki so pomembne za učinkovito reševanje ob nesreči zrakoplova, med vsemi, ki imajo naloge, potekata prek ReCO Postojna/CORS.

ReCO Postojna in OKC PU Postojna si med seboj izmenjujeta informacijo o dogodku.

V primeru nesreče zrakoplova na območju letališča Postojna in Divača, se naprej obvesti Center za obveščanje Postojna na telefonsko številko 112, ta pa posreduje informacijo v CORS.

V primeru, da prvo informacijo o nesreči zrakoplova na območju Notranjske prejme prevoznik, jo ta posreduje v ReCO Postojna, ki preveri verodostojnost tega sporočila pri OKZP (Javnemu podjetju KZPS d.o.o.), ter o nesreči obvesti CORS.

Prvo obvestilo v primeru nesreče zrakoplova, namenjeno ReCO Postojna, mora vsebovati naslednje podatke:

- KAJ se je zgodilo, (nesreča zrakoplova) (letalo, helikopter, potniško, tovorno, vojaško, ...),
- KJE se je zgodilo: lokacija (naseljeno območje, težko dostopen teren, območje letališča),
- KDAJ se je zgodilo,

- POŠKODBE OSEB,
- DOSTOP do kraja nesreče,
- OKOLIŠČINE na kraju nesreče, kaj se trenutno dogaja,
- UKREPI, ki so bili že izvedeni,
- NEVARNE SNOVI (vrsta in količina, morebitne oznake),
- potreba po POMOČI,
- ALI je prijavitelj že koga obveščal,
- UTC času poteka dogodka,
- KDO sporoča (ime in priimek prijavitelja, tel. številka).

Po prejemu obvestila o **nesreči zrakoplova večjega obsega**, ReCO Postojna obvesti:

- CORS,
- OKC PU Ljubljana in Koper
- pristojno gasilsko enoto širšega pomena (GEŠP) in ostale prisojne gasilske enote,
- Poveljnika CZ notranjske regije oziroma njegovega namestnika,
- Izpostavo URSZR Postojna (vodjo),
- vodjo ReCO Postojna,
- župana oziroma odgovorne osebe občine, kjer se je zgodila nesreča,
- poveljnika CZ občine, kjer se je zgodila nesreča,
- pristojni zdravstveni dom oziroma NMP ter bolnišnice,
- pristojno inšpekcijsko službo (Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostavo Postojna,
- javnost (prek medijev).

Izpostava URSZR Postojna ob nesreči zrakoplova sproti obvešča URSZR, občine kjer se je zgodila nesreča, organe vodenja ZRP o nevarnostih, stanju in razmerah ob nesreči, sprejetih ukrepih ter poteku zaščite, reševanja in pomoči. S tem namenom pripravlja dnevne in izredne informativne biltene, objavlja informacije na spletnih straneh URSZR in občasne širše pisne informacije.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih regijskega štaba CZ
P-2	Podatki o dežurnih osebah v URSZR Izpostavi Postojna
P-11	pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov (regije/občine)
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-15	Podatki o odgovornih osebah v regiji, ki se jih obvešča o nesreči
D-704	Obrazec za obveščanje CORS / ReCO o nesreči zrakoplova
SOP 3.5	Standardni operativni postopek nesreče v zračnem prometu

5.3 Obveščanje javnosti

Svojce udeležencev nesreče obvešča in za njih poskrbi pristojni prevoznik zrakoplova.

5.3.1 Obveščanje prebivalcev na ogroženem naseljenem območju

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev o nesreči (navodila o ravnanju in ukrepi) na prizadetem območju **so pristojne občine**, ki načine in oblike obveščanja podrobneje opredelijo v načrtih oziroma delih načrtov zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

Občine informacije lahko posredujejo prek posebej objavljene telefonske številke, lokalnih medijev in na druge krajevno običajne načine. Prebivalce obveščajo o razmerah na prizadetem območju, o izvajanju zaščitnih ukrepov in nalog ZRP ter osebne in vzajemne zaščite.

D-5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov (v notranjski regiji)

5.3.2 Obveščanje splošne javnosti

Za obveščanje javnosti v regiji v primeru nesreče zrakoplova ter o izvajanju nalog ZRP iz regijske pristojnosti je odgovoren poveljnik CZ za Notranjsko oziroma tisti član štaba ki je odgovoren za stike z javnostmi.

Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje Štab CZ notranjske regije v sodelovanju z Izpostavo URSZR Postojna in drugimi državnimi organi ter v ta namen:

- po potrebi organizira in vodi novinarske konference,
- organizira in vodi tiskovno središče,
- pripravlja sporočila za javnost.

Izpostava URSZR Postojna v ta namen pripravlja informativni bilten.

Obveščanje javnosti ob nesreči zrakoplova poteka preko medijev, ki so po Zakonu o medijih dolžni na zahtevo državnih organov ter javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujna sporočila v zvezi z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi. V takšnih primerih se sporočilo najprej pošlje za takojšnjo objavo medijem, ki delujejo na področju notranjske regije.

P-17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P-18	Seznam lokalnih medijev, ki bodo posredovali obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov (za notranjsko regijo)

5.4 Alarmiranje

V primeru nesreče zrakoplova na naseljenem območju, ko je neposredno ogroženo življenje ali zdravje ljudi in živali, je treba takoj začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov in prebivalstvo opozoriti na neposredno nevarnost z alarmiranjem, v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/07 in 39/23). Neposredno nevarnost lahko predstavljajo nevarno blago v letalu, grozeča eksplozija v poškodovanih infrastrukturnih objektih in podobno.

Alarmiranje javnosti izvede ReCO Postojna na zahtevo:

- vodje intervencije,
- poveljnika CZ za Notranjsko regijo oziroma njegovega namestnika,
- župana ogrožene občine,
- poveljnika ali namestnik štaba CZ ogrožene občine.

Takoj po izvedenem alarmiranju pa operater ReCO Postojna preko lokalnih medijev oziroma na drug krajevno običajen način posreduje usmeritve oziroma opozorila in napotke ogroženemu prebivalstvu, ki jih pridobi s strani vodje

intervencije, pristojnega poveljnika CZ ali namestnika oziroma župana ogrožene občine. Ogroženim prebivalcem se posredujejo predvsem podatki o:

- vzroku za uporabo alarmnega znaka,
- ogroženem območju,
- napotkih za osebno in vzajemno zaščito,
- napotkih za izvajanje zaščitnih ukrepov in
- napotkih za ravnanje prebivalcev ob nesreči zrakoplova.

Po prenehanju nevarnosti ReCO Postojna, proži alarmni znak »konec nevarnosti« na osnovi odredbe poveljnika CZ za Notranjsko.

Postopek alarmiranja se načrtuje tudi v občinskih načrtih zaščite in reševanja.

P-18	Seznam medijev, ko bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov v Notranjski regiji
SOP 3.5	Nesreče v zračnem prometu

6 AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV

6.1 Aktiviranje sil in sredstev za ZRP

Ob nesreči manjšega obsega se aktivirajo:

Ob nesreči na ali izven območja letališča:

- poklicne reševalne službe (ZGRS Sežana, GEŠP enote - PGD Cerknica, CZR Domžale, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana, Nujna medicinska pomoč)
- po potrebi enote in službe za ZRP občine.

Postopke aktiviranja urejajo načrti letališč, občinski načrti zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova ali deli občinskih načrtov zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova.

Ob nesreči večjega obsega se aktivirajo:

Ob nesreči na ali izven območja letališča:

- poklicne reševalne službe (Poklicne gasilske enote, Nujna medicinska pomoč, Enota za identifikacijo oseb),
- poleg enot in služb za ZRP na ravni regije se aktivirajo tudi enote in službe za ZRP na ravni občine.

Aktiviranje sil na ravni regije izvaja ReCO Postojna, postopke aktiviranja drugih sil urejajo načrti letališč in **občinski ali deli občinskih načrtov ob nesreči zrakoplova.**

6.2 Aktiviranje regijskih organov vodenja CZ in njihovih strokovnih služb

O pripravljenosti in aktiviranju CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč iz regijske pristojnosti odloča poveljnik CZ za Notranjsko oziroma njegovim namestnikom.

Po prejemu obvestila o nesreči zrakoplova na območju notranjske regije in prvih poročilih s kraja nesreče, poveljnik CZ za Notranjsko oziroma njegovim namestnikom, presodi o trenutnih razmerah. Na podlagi stanja na terenu (razsežnosti, posledice nesreče ter zahtev po pomoči), sprejme odločitve o aktiviranju regijskih organov CZ, pristojnih za operativno in strokovno vodenje ZRP.

Glede na oceno stanja in napovedi dogodkov poveljnik CZ Notranjske lahko skliče oziroma aktivira regijske organe CZ oziroma druge organe, ki podpirajo vodenje:

- namestnika poveljnika CZ Notranjsko,
- člane Štaba CZ Notranjske.

Vodja Izpostave URSZR Postojna v skladu s potrebami in predvidenim potekom nesreče aktivira delavce Izpostave za izvajanje nalog ob nesreči in nudenju podpore štabu CZ Notranjske. Za zagotavljanje komunikacijske in informacijske podpore se ReCO Postojna po potrebi okrepi z dodatnimi delavci.

Poveljnik CZ za Notranjsko oziroma njegov namestnik spremlja razmere na kraju nesreče in odloča o nadaljnjih ukrepih in nalogah.

6.3 Aktiviranje regijskih sil in sredstev za ZRP

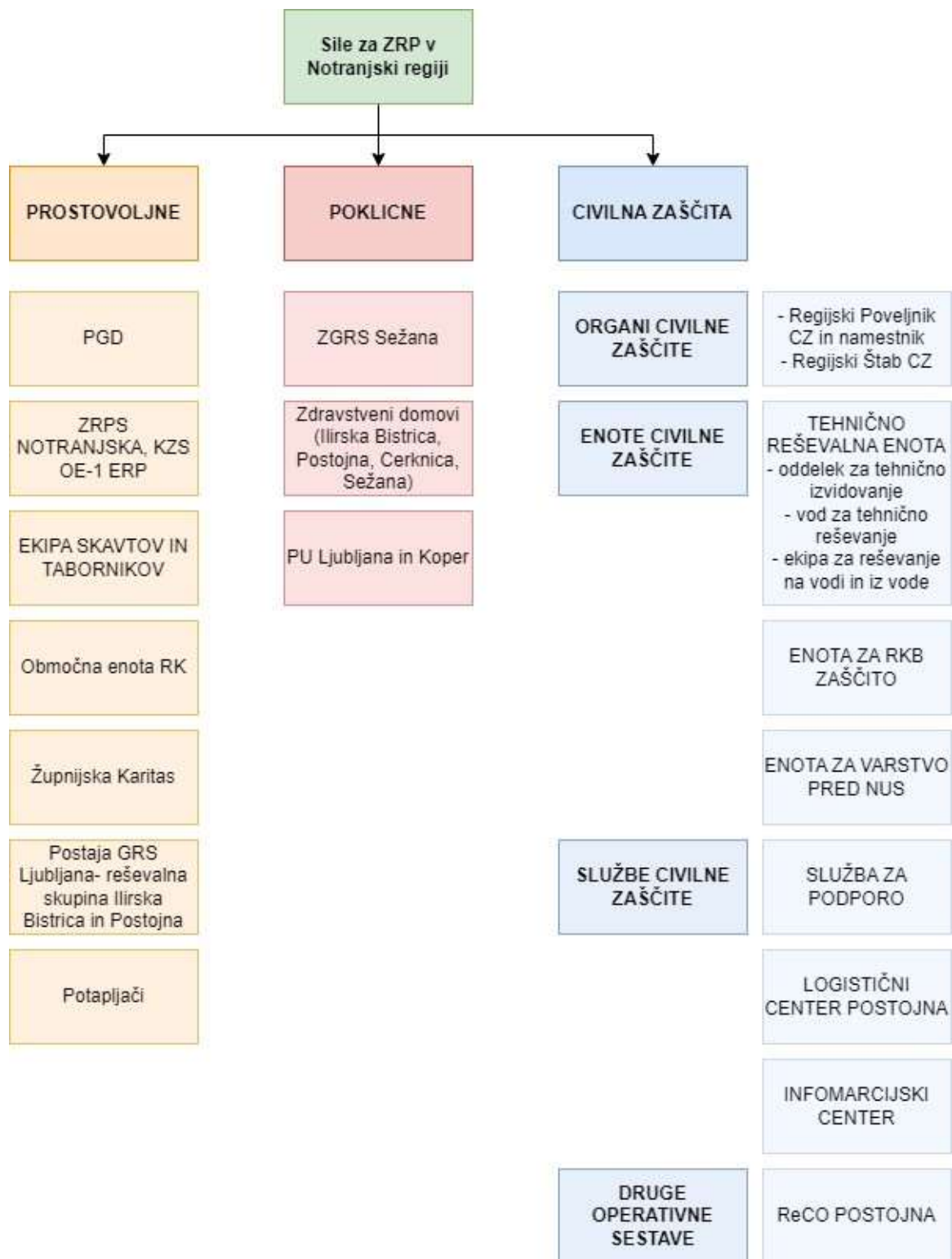
O aktiviranju regijskih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč v notranjski regiji v skladu s presojo razmer odloča poveljnik CZ za Notranjsko oziroma njegov namestnik. Aktiviranje regijskih sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč se izvaja v skladu z Navodilom za izvajanje aktiviranja/mobilizacije organov vodenja ter sil za zaščito, reševanje in pomoč.

Pozivanje regijskih pripadnikov CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč izvaja Izpostava URSZR Postojna, ki ureja tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri opravljanju nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Regijske sile za zaščito, reševanje in pomoč, ki bodo posredovale na mestu nesreče zrakoplova, se zberejo na svojih zbirališčih, kjer se po potrebi dodatno opremijo, določi se jim delovišče in izda delovni nalog.

Za zagotavljanje varnosti se aktivira policija, ki zavaruje kraj nesreče, ureja cestni promet za intervencijska vozila, zavaruje območja dogajanja posameznih zaščitnih ukrepov.

Shema 2: Pregled regijskih sil za ZRP ob nesreči zrakoplova

D - 3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
P - 3	pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč (RS/regije/občine)
P – 5	Seznam zbirališč sil ZRP
D – 14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D - 19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D - 15	Vzorec delovnega naloga

6.4 Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

Materialna in finančna sredstva lahko za potrebe svojih intervencijskih enot in služb zahtevajo vodje teh enot in služb. O uporabi materialnih in finančnih sredstev odloča nato Poveljnik CZ za Notranjsko oziroma njegov namestnik.

Materialna pomoč notranjske regije ob nesreči zrakoplova obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju specialne opreme, ki je na mestu nesreče ni mogoče dobiti oziroma je ne more zagotoviti prevoznik (specialna oprema)
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v finančnih sredstvih.

Če **občine** ne morejo obvladati posledic nesreče z lastnimi silami, **pošljejo prošnjo za pomoč** najprej sosednjim občinam in nato še Štabu CZ za Notranjsko. Poveljnik CZ za Notranjsko presodi o prošnji za pomoč in jo posreduje Poveljniku CZ RS. Prispela pomoč se zbira v Regijskem logističnem centru ali drugi primerni lokaciji, od kjer se organizira razdelitev na prizadeta območja.

P-8	Pregled materialnih sredstev v regiji iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
D-3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
D-17	Vzorec prošnje za mednarodno/državno pomoč

6.4.1 Logistični center Postojna

Prevzem in razdelitev pomoči se izvaja po Navodilu o organiziranju in delovanju Logističnega centra Postojna. Prispela pomoč se zbira v Logističnem centru Postojna od koder se organizira razdelitev na prizadeto območje.

Logistični center Postojna se nahaja nasproti Vojašnice Postojna, na Ljubljanski 37 v Postojni. Objekt je tehnično varovan.

V primeru hujše nesreče se regijski logistični center v Postojna uporablja za:

- skladiščenje in razdeljevanje opreme in sredstev iz zaloge materialnih sredstev za ZRP (državne zaloge) za primer naravnih in drugih nesreč,
- zbiranje, skladiščenje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

D-3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
-----	--

7 PRISTOJNOSTI IN NALOGE ORGANOV VODENJA TER DRUGIH IZVAJALCEV NAČRTA OB NESREČI ZRAKOPLOVA

7.1 Organi in njihove naloge

Naloge po tem načrtu opravljajo:

7.1.1 Izpostava URSZR Postojna

- zagotavlja pogoje za delo poveljnika in članov Štaba CZ za Notranjsko ter vzpostavi službo za podporo poveljniku CZ za Notranjsko
- zagotavlja delovanje komunikacijskega sistema za delovanje regijskih sil za ZRP,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na regijski ravni,
- zagotavlja logistično podporo pri delovanju regijskih sil za ZRP,
- v primeru nesreče zrakoplova obvešča pristojne organe v Notranjski regiji,
- opravlja upravne in strokovne naloge ZRP iz svoje pristojnosti,
- poziva pripadnike CZ in pripadnike drugih sil za ZRP v Notranjski regiji,
- ureja sprejem mednarodne pomoči ter dostavo le-te na določeno območje,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesreči in drugih dogodkih,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.2 Poveljnik CZ za Notranjsko regijo

- sprejme regijski načrt ZiR ob nesreči zrakoplova,
- aktivira regijski načrt ZiR ob nesreči zrakoplova,
- odloča o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč v Notranjski regiji,
- operativno vodi dejavnosti za ZRP v Notranjski regiji ob nesreči zrakoplova večjega obsega.
- oceni posledice nesreče zrakoplova in potrebo po vključevanju regijskih sil in sredstev za ZRP,
- operativno-strokovno vodi in usmerja ZRP ob nesreči zrakoplova,
- usmerja in usklajuje izvajanje ZRP v primeru nesreče zrakoplova ter odpravlja posledice nesreče zrakoplova,
- predlaga in odreja zaščitne ukrepe in naloge,
- nadzoruje in spremlja stanje na prizadetem območju,
- skrbi za povezano in usklajeno delovanje vseh sil za ZRP iz regijske pristojnosti,
- usklajuje izvajanje operativnih ukrepov in dejavnosti regijskih organov in o tem poroča Poveljniku CZ RS,
- obvešča Poveljnika CZ RS o posledicah in stanju na prizadetem območju,
- pripravi končno poročilo ob nesreči zrakoplova v Notranjski regiji - in ga posreduje poveljniku CZ RS in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.3 Štab CZ za Notranjsko regijo organizira naslednje delovne procese:

- izdela oceno situacije, oceno posledic nesreče, presojo razmer in ogroženosti ter oceno potrebnih sil in sredstev,
- vodi karto aktivnosti,
- spremlja stanje na terenu po področjih,
- nudi strokovno pomoč poveljniku CZ za Notranjsko,

- pripravlja strokovne ukrepe in navodila za delo na območju nesreče,
- izdela poročilo o nesreči,
- po potrebi nudi pomoč članom štabov CZ občin in
- opravljanja druge naloge po odredbi Poveljnika CZ za Notranjsko.

7.1.4 ReCO Postojna:

- izdaja dnevne in izredne informativne biltene,
- zbira, obdeluje in posreduje podatke o nesrečah in drugih dogodkih.

7.1.5 Policijska uprava Ljubljana in Koper

- varuje ljudi in premoženje ter vzdržuje javni red na območju nesreče,
- zavaruje območje nesreče,
- preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške, odkriva in prijema storilce kaznivih dejanj in prekrškov, druge iskane osebe ter jih izroča pristojnim organom,
- nadzira in ureja promet v skladu s stanjem prometne infrastrukture in omogoča interveniranje silam za zaščito, reševanje in pomoč,
- sodeluje z informacijskim centrom,
- sodeluje pri identifikaciji mrtvih,
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.6 ZVKD – Območna enota Nova Gorica

- izdela oceno posledic ogroženosti kulturne dediščine na prizadetem območju,
- usmerja aktivnosti za zaščito in reševanje kulturne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje kulturne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo kulturne dediščine,
- izdela program celovite obnove poškodovanih kulturnih spomenikov in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.7 ZRSVN – Območna enota Nova Gorica

- izdela oceno posledic ogroženosti naravne dediščine na prizadetem območju
- usmerja aktivnost za zaščito in reševanje naravne dediščine, določi ustrezne lokacije, zagotavlja delovno silo, materialna sredstva ter rešitve za zavarovanje naravne dediščine,
- organizira in usposablja strokovne ekipe za zaščito in obnovo naravne dediščine,
- izdela program celovite obnove poškodovane naravne dediščine in
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.8 Javna zdravstvena služba – ZD Postojna, ZD Sežana, ZD Cerknica, ZD Ilirska Bistrica

- organizira in izvaja medicinsko oskrbo ponesrečenih na terenu in v zdravstvenih ustanovah,
- spremlja stanje, določa prednosti in usmerja aktivnosti pri oskrbi z zdravili in sanitetnim materialom,
- sodeluje pri zagotavljanju pogojev identifikacije mrtvih,

- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

7.1.9 Bolnišnica Sežana

- zagotavlja ustrezno organizacijo in pogoje za neprekinjeno in učinkovito bolnišnično oskrbo poškodovanih v nesreči,
- organizira bolnišnično oskrbo poškodovanih,
- opravlja druge ukrepe in naloge iz svoje pristojnosti

Center za socialno delo, enote: Postojna, Ilirska Bistrica, Cerknica in Sežana

- vzpostavi povezavo s kriznimi namestitvami centrov za socialno delo in izvajalci nastanitvenih socialno-varstvenih programov, sodeluje pri organizaciji evakuacije ter oskrbi oseb, nastanjenih v kriznih namestitvah centrov za socialno delo in pri izvajalcih socialno-varstvenih programov pri nastanitvi ogroženih skupin,
- ocenjuje posledice nesreče zrakoplova z vidika zagotavljanja pomoči ogroženim skupinam oseb in preko izvajalcev socialnovarstvenih storitev in programov, izvajalcev javnih pooblastil ter drugih zavodov izvaja ukrepe za preprečitev oziroma lajšanje socialne stiske pri ljudeh na prizadetem območju,
- zagotavlja psihosocialno pomoč prebivalcem,
- sodeluje pri nastanitvi in oskrbi ogroženih skupin prebivalstva iz svoje pristojnosti.

D-6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D - 22	Načrti dejavnosti Izpostave URSZR Postojna
P-26	Pregled centrov za socialno delo

7.1.10 Nacionalni laboratorij za zdravje okolje in hrano (NLZOH)

- Zagotavlja naloge nacionalnih referenčnih laboratorijev in javno zdravstvenih mikrobioloških
- laboratorijev, nudi strokovno podporo in laboratorijske analize pri skrbi za ustrezno pitno vodo, varno hrano, varno in čisto okolje ter ravnanje z odpadki. Izvajajo tudi ekotoksikološke preiskave okolja za različne kemikalije (fitofarmacevtska sredstva, biocidi, industrijske kemikalije,...).

7.1.11 Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)

Ob nesreči, kjer so vključene nevarne snovi NIJZ prepoznava morebitne grožnje zdravju, ocenjuje tveganja in pripravlja ukrepe za varovanje in zaščito zdravja.

7.1.12 Nevladne organizacije

RKS-OZ, Slovenska Karitas, PGD, kinologi, ZRPS Notranjska, KZS OE-1 ERP, potapljači, taborniki, skavti ter druge nevladne organizacije, katerih dejavnost je pomembna za ZRP, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitev Poveljnika CZ za Notranjsko regijo.

7.2 Operativno vodenje

Operativno vodenje dejavnosti ZRP ob nesreči zrakoplova izvajajo:

Ob nesreči manjšega obsega:

Za operativno vodenje ZRP na kraju nesreče je odgovoren vodja intervencije, ki so mu neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog na terenu. V kolikor sile za ZRP ne zadoščajo, se vključi poveljnik CZ občine.

Ob nesreči večjega obsega:

Ob nesreči večjega obsega na območju Notranjske operativno vodenje prevzame poveljnik CZ RS v sodelovanju s poveljnikom CZ za Notranjsko oziroma njegovim namestnikom. Poveljnik CZ RS določi vodjo intervencije, kateremu so neposredno podrejene vse sile, ki sodelujejo pri izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči na terenu.

Vodja intervencije v primeru nesreče zrakoplova **na ali izven letališča** je **predstavnik gasilcev najvišje kategorizirane enote širšega pomena**, ki sodeluje pri reševanju ob nesreči zrakoplova.

Naloge vodje intervencije na mestu nesreče so:

- oceni stanje na kraju nesreče,
- odredi potrebne zaščitne ukrepe,
- odredi naloge s področja zaščite, reševanja in pomoči,
- določi mesto dostopa intervencijskih sil,
- določi metode in vrstni red reševanja,
- razporedi reševalce na mesto reševanja,
- določi mesto za triažo poškodovanih oziroma mesto dostopa z zdravstvenimi vozili,
- zbira potrebe po pomoči na mestu nesreče,
- obvešča poveljnika CZ za Notranjsko o izvedenih aktivnostih.

Glede na posledice nesreče z nevarno snovjo ali v primeru padca zrakoplova na naseljeno območje poveljnik CZ za Notranjsko aktivira regijske sile, občinski poveljniki CZ pa odredijo aktiviranje ustreznih organov in sil za ZRP občine.

Štab CZ za Notranjske ob nesreči zrakoplova organizira svoje delo na sedežu Izpostave URSZR Postojna, Kolodvorska cesta 5, Postojna, lahko pa tudi neposredno na prizadetem območju. Pri tem sodelujejo člani štaba, delavci Izpostave URSZR Postojna ter ostale strokovne skupine in službe ministrstev po svojih pristojnostih.

Logistično podporo silam za ZRP, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore in prehrane zagotavlja regijska služba za podporo, Izpostava URSZR Postojna z Regijskim logističnim centrom.

Ob naravni ali drugi nesreči Poveljnik CZ za Notranjsko oziroma vodja intervencije zagotavlja operaterjem sistema javne stacionarne in mobilne telefonije, dostope do komunikacijskih objektov, ki so v okvari na območju nesreče (intervencije), do odprave napak in ponovne vzpostavitve delovanja.

SV pri izvajanju operativne ravni sodeluje v skladu s predpisi, ki urejajo obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, v skladu s svojo organiziranostjo, opremljenostjo, usposobljenostjo ter razpoložljivostjo.

V izvajanje nalog ZRP se lahko vključijo tudi drugi subjekti, v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

7.2.1 Preiskovanje nesreče zrakoplova v Notranjski regiji

Nesreče zrakoplovov in resne incidente civilnih zrakoplovov preiskuje Služba za preiskovanje letalskih, pomorskih in železniških nesreč in incidentov (SPLPŽNI).

Za preiskovanje nesreče vojaškega ali tujega vojaškega zrakoplova je pristojna SV.

Območje nesreče civilnega zrakoplova in območje razbitin in sledi ter predmetov iz zrakoplova najprej zavarujejo policisti in sicer do konca njihovega ogleda. Policija o prvih izvedenih ukrepih obvešča preiskovalni organ in državnega tožilca. Po prenehanju varovanja s strani policistov se po potrebi nadaljuje z varovanjem na zahtevo glavnega preiskovalnega preiskovalca SPLPŽNI. Varovanje območja nesreče in območja razbitin, sledi ter predmetov se lahko preneha po izdaji pisnega sklepa glavnega preiskovalca.

Na območju nesreče oziroma območju razbitin je dovoljen vstop le osebam, ki jim to dovoli glavni preiskovalec SPLPŽNI. Ni se dovoljeno dotikati in premeščati razbitine, spreminjati območje nesreče, brisati ali spreminjati sledi nesreče zrakoplova, premeščati predmete ter drugo vsebino iz zrakoplova do konca varovanja območja nesreče oziroma območja razbitin.

Na kraj nesreče pride veliko prvih posredovalcev (gasilci, reševalci, policisti in drugi), ki opravljajo svoje delo, zato je za kakovostno preiskovanje nesreče treba zagotoviti čim bolj ohranjene sledi nesreče, ki bi jih prvi posredovalci zaradi narave svojega dela lahko nevede in nehote poškodovali ali celo uničili. Prvi posredovalci morajo upoštevati navodilo za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova (D – 706). Preiskovalni organ pri ministrstvu, pristojnem za promet, lahko zaprosi za del logistične podpore ministrstvo, pristojno za obrambo, in ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, če so za zagotovitev te podpore potrebne posebna oprema, usposobljenost in izurjenost.

Ob nesreči vojaškega zrakoplova ali tujega vojaškega zrakoplova vojaška policija v sodelovanju s civilno policijo zavaruje območje nesreče zrakoplova in območje razbitin, sledi ter predmetov iz zrakoplova, ki je zunaj območja vojaških objektov. Vojaška policija varuje po navodilih glavnega preiskovalca Stalne komisije za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov vojaških zrakoplovov do konca preiskave oziroma pisnega sklepa o prenehanju varovanja, ki ga izda glavni preiskovalec.

D - 706	Navodilo prvim posredovalcem za zavarovanje sledov nesreče
---------	--

7.3 Uporaba zvez

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko uporabljajo vse razpoložljive elektronske komunikacije ter informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Zakonom o elektronskih komunikacijah. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami ter drugimi izvajalci ZRP poteka s pomočjo več storitev oziroma zvez.

Pri **operativnem vodenju** ZRP se uporabljajo:

- **sistem zvez ZA-RE:**
 - podsistem radijskih zvez za neposredne in posredne radijske zveze med uporabniki radijskih postaj ter neposredne radijske zveze z regijskimi centri za obveščanje,
 - podsistem osebne klica za pošiljanje kratkih besedilnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebne klica,
- **sistem ZA-RE+** za medsebojno komunikacijo med centri za obveščanje in izvajalci nalog iz načrta,
- **sistem ZA-RE DMR** za daljinsko krmiljenje in nadzor sistema javnega alarmiranja,
- **sistem ZA-RE+ DMR** za govorne komunikacije in pošiljanje sporočil SMS,
- **sistem zvez TETRA**, ki ga uporablja Policija.

Uporabijo se lahko tudi:

- **sistem zvez Zveze radioamaterjev Slovenije,**
- **sistem zvez SV – RASTO DRM SV za enote SV,**
- **letalske radijske postaje,**
- **drugi sistemi,** ki oz. če izpolnjujejo pogoje za vključitev v enoten informacijsko-komunikacijski sistem na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob izvajanju ZRP se uporabljajo tudi **javne telekomunikacijske zmogljivosti:**

- sistem stacionarne telefonije (analogna in digitalna),
- sistem mobilne telefonije in prenosa podatkov,
- sistem satelitske telefonije in prenosa podatkov,
- telefaks,
- internet (e-pošta, videokonference in spletne aplikacije).

Sistem radijskih zvez ZARE, ki ga uporabljajo CZ ter reševalne službe, temelji na uporabi določenega števila semidupleksnih ter simpleksnih kanalov. Posamezne kanale dodeljujejo posameznim uporabnikom ReCO Postojna.

Sistem zvez ZA-RE

Sistem zvez ZA-RE Pri operativnem vodenju akcij ZRP se uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja ZA-RE ter sistem osebne klica.

Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri operativnem vodenju intervencij in drugih zaščitnih in reševalnih akcijah ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja uporabljajo ga pripadniki enot in služb Civilne zaščite.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorski postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja omenjene mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Podsistem osebne klica

V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebne klica (pozivniki oziroma pagerji). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikom osebne klica. Sporočila na območju Notranjske regije pošlje ReCO Postojna.

Za vzpostavitev radijske zveze za povezavo med organi vodenja se uporabljajo:

- 2. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja nad Pregarjami,
- 5. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Pečni rebri,
- 24. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Štjaku,
- 26. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Nanosu,
- 27. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Slivnici in
- 28. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko repetitorja na Artvižah.

Radijske zveze med reševalci na kraju nesreče za potrebe operative se uporabljajo načeloma na kanalu, ki ga določi ReCO Postojna.

P – 19	Radijski imenik sistema ZARE, ZARE+
D–4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8 ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1 Ukrepi ZRP

Od zaščitnih ukrepov se ob nesreči zrakoplova izvajajo:

- prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- RKB-zaščita,
- evakuacija,
- sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev,
- zaščita kulturne in naravne dediščine.

Posebno pozornost pri izvajanju zaščitnih ukrepov je treba posvetiti invalidom in ranljivim skupinam (otroci, starejši, nosečnice in drugi).

Občine zaščitne ukrepe podrobneje razdelajo v občinskih načrtih zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova oz. v posameznih delih načrtov, če občina ne pripravlja načrta v celoti.

8.1.1 Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Ob nesreči zrakoplova večjega obsega, ki se lahko zgodi kjerkoli, na gosto naseljenem območju ali težko dostopnem terenu, občine in organizacije, ki gospodarijo s cestno, železniško, elektroenergetsko ter drugo infrastrukturo, izvajajo naslednje ukrepe:

- določitev in ureditev lokacij za postavitve zasilnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij za začasno skladiščenje ruševin ter drugih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje ter začasno skladiščenje nevarnih snovi,
- določitev lokacij za shranjevanje trupel do pokopa,
- ustavitev prometa po cestah, železnici in na letališčih na ogroženem območju,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Občine v svojih prostorskih aktih določijo lokacije, ki se ob naravni ali drugi nesreči lahko uporabijo za ureditev začnih skladišč ruševin in drugih odpadkov, lokacije za postavitve začasnih prebivališč, ter lokacije oziroma objekte za začasno skladiščenje nevarnih snovi in kontaminiranega materiala. Pri tem je treba upoštevati varnost lokacije, topografske značilnosti, velikost uporabne površine, okoljske razmere (čistost okolja, podnebne razmere...), sestavo tal, vegetacijo, dostopnost, oskrbo z vodo, bližino infrastrukture (komunala, energetika, promet), oddaljenost od obstoječih družbenih in gospodarskih objektov, oddaljenost od zavarovanih in posebno občutljivih območij, možnosti zavarovanja območja ter urejene pravice do rabe zemljišča.

Pri ravnanju z nevarnimi odpadki in RKB-kontaminiranimi predmeti (kot je npr. zaščitna oprema, uporabljena ob nesreči zrakoplova) je treba upoštevati veljavno zakonodajo.

Občinski in regijski štabi in enote Civilne zaščite, javne gospodarske službe in druga podjetja morajo ob nesreči zrakoplova začeti izvajati operativne zaščitne ukrepe.

Če je posledica nesreče zrakoplova večje število mrtvih, je treba trupla ustrezno zaščititi pred okoljskimi vplivi skladno s predpisi, ki določajo ravnanje z infektivnimi trupli in Pravilnikom o prevozu in pokopu posmrtnih ostankov.

Ob nesreči zrakoplova na urbanem območju je pomembno, da se, kadar so posledica poškodovani objekti (kot posledica eksplozije ali požara ob nesreči zrakoplova), čim prej ugotovi poškodovanost, (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi mogoče hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti ter koliko je prebivalcev, ki jim je treba zagotoviti začasno prebivališče.

Prav tako je treba ugotoviti stanje komunalne infrastrukture in takoj začeti popravljati električne napeljave in transformatorje, telefonsko omrežje, vodovode in plinovode ter tudi energetske objekte, ki so zaradi nesreče poškodovani. Ugotoviti je treba stanje prometnic, opraviti zapore cest in po potrebi urediti obvoze. Ob nesreči naloge izvajanja zapor cest in zagotovitev začasnih obvozov izvedejo podjetja oziroma službe, ki skrbijo za vzdrževanje cest in prometne infrastrukture (komunalna in cestna podjetja) ter gradbena podjetja.

Upravljalavec letališča mora ob nesreči zrakoplova na letališču v skladu s svojimi operativnimi postopki ob nevarnosti uporabe manevrskih površin in drugih infrastrukturnih objektov letališče pravočasno zapreti s podano zahtevo za objavo sporočila NOTAM.

Slovenska vojska z inženirskimi zmogljivostmi, če je treba, sodeluje pri izvajanju interventnih del z gradbeno mehanizacijo in pri prevozi oseb ter materiala.

P-7	pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za ZiR (regije/občine)
P-10	Pregled gradbenih podjetij (regija/občine)
P – 23	Pregled lokacij načrtovanih za potrebe ZiR v občinskih prostorskih načrtih
P-32	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
D-16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
P – 33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode za Notranjsko regijo

8.1.2 Radiološka, kemična in biološka zaščita

Ob nesreči zrakoplova obstaja nevarnost, da zaradi poškodbe zrakoplova, lahko pride do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje. Zato je treba na celotnem prizadetem območju poostriži nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanje z njimi.

Naloge enot, ki izvajajo RKB-zaščitne ukrepe ob nesreči zrakoplova, ki je prevažalo nevarno blago:

- izvidovanje nevarnega blaga v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija in enostavnejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke, kemične in biološke nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnih ukrepov,
- izvajanje dekontaminacije ljudi in opreme.

Ukrepe ZRP ob nesreči zrakoplova, pri kateri so prisotne nevarne snovi, izvajajo **gasilske enote širšega pomena (GEŠP)** (PGD Cerknica, CZR Domžale, PGD Ilirska Bistrica, PGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana), ki so ustrezno usposobljene in opremljene. Po potrebi pa se lahko v izvajanje ukrepov vključi tudi regijski oddelek za RKB-izvidovanje (detekcija in identifikacija).

Zahtevnejše terenske in laboratorijske preiskave ter analize takoj po nesreči izvaja pooblaščen ekološki laboratorij z mobilno enoto (ELME) iz Ljubljane ter mobilna enota z

ekološkim laboratorijem (MEEL) pri Nacionalnem laboratoriju za zdravje, okolje in hrano iz Maribora. Zahtevo po aktiviranju laboratorijev posreduje ReCo Postojna na predlog poveljnika CZ za Notranjsko.

V primeru nesreče zrakoplova se lahko uporabi tudi državna enota za RKB dekontaminacijo in enota za JKRBO (jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo) SV, ki izvaja radiološko, biološko in kemijsko detekcijo ter dekontaminacijo.

Ob nesreči zrakoplova, ko so zaradi nevarnih snovi ogrožena podtalnica, kmetijske, gozdne in vodne površine, ReCO Postojna o tem obvesti tudi pristojne inšpekcijske službe, ki jih sicer obvešča ob nesreči z nevarnimi snovmi.

V primeru kontaminacije širšega območja se na ravni regije izvajajo zaščitni ukrepi v skladu s predvidenimi rešitvami v **regijskem in občinskih načrtih ob nesreči z nevarnimi snovmi ali načrtom zaščite in reševanja ob jedrski nesreči**.

D – 24	Radiološka, kemijska in biološka zaščita – razdelava zaščitnega ukrepa za pomoč pri načrtovanju in izvajanju ukrepa
--------	---

8.1.3 Evakuacija

Ob nesreči zrakoplova se evakuacija izvaja, če pride do padca zrakoplova na naseljeno območje ali so zaradi večjega požara oziroma nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje ogrožena življenja ljudi in živali, premoženje in kulturna dediščina.

Evakuacijo in umik prebivalcev iz naselij, ki se nahajajo na ogroženem območju **načrtujejo in izvajajo občine**, odredi pa jo župan prizadete občine oziroma pristojni poveljnik CZ, v nujnih primerih pa tudi vodja intervencije.

Poveljnik CZ za Notranjsko ali poveljnik CZ občine oz. vodja intervencije ima pravico in dolžnost, da med vodenjem ZRP **odredi tudi začasen umik** ljudi, živali in premoženja iz ogroženih objektov in z območij. Umik lahko odredi le, če ne more drugače zavarovati ljudi in premoženja ter zagotoviti izvajanja ZRP in sme trajati le toliko časa, kolikor je to nujno. Umik prebivalcev se praviloma izvede znotraj območja prizadete občine, saj se predvideva, da bo umik trajal krajše obdobje.

Občine morajo v svojih načrtih opredeliti lokacije evakuacijskih zbirališč, kako bo evakuacija potekala in kdo pri njej sodeluje, postopke evidentiranja evakuiranih prebivalcev ter razporejanje evakuiranih prebivalcev.

P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitve zasilnih prebivališč
D–9	Zaščitni ukrep evakuacija – priporočilo

8.1.4 Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

Prebivalcem, ki zaradi posledic nesreče ne morejo ostati doma in so ostali brez sredstev za preživljanje, morajo občine zagotoviti zatočišče ter oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami.

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,

- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, se prebivalci namestijo v zidane objekte oziroma bivalnike),
- nastanitev prebivalstva,
- oskrbo z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami, torej s pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihološko pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok,
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev **načrtujejo in organizirajo občine**, izvajajo pa jo občinske javne službe v sodelovanju z drugimi organizacijami. Pri izvajanju tega ukrepa sodelujejo tudi enote CZ (nastanitveni centri) ter prostovoljne humanitarne in druge organizacije.

V **občinskih načrtih** zaščite in reševanja je treba natančno določiti mesta, kjer se sprejmejo evakuirani prebivalci in se jim zagotovijo najnujnejše možnosti za nastanitev, pitno vodo, hrano, obleko ter zdravstvena oskrba.

Če potrebe po nastanitvi in oskrbi ogroženih prebivalcev presegajo možnosti posamezne občine, pri tem pomaga regija z zagotavljanjem opreme in sredstev iz državnih rezerv, ki je potrebna za oskrbo in nastanitev prebivalcev.

P – 20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce v Notranjski regiji
P – 21	Pregled objektov, kjer je možna začasna nastanitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti, ter lokacije primerne za postavitve zasilnih prebivališč v Notranjski regiji
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled humanitarnih (človekoljubnih) organizacij, ki sodelujejo pri oskrbi prebivalcev
P – 26	Pregled centrov za socialno delo v Notranjski regiji
D-3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
D-11	Zaščitni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev – priporočilo

8.1.5 Zaščita kulturne dediščine

Ob nesreči zrakoplova je verjetnost, da pride do nesreče in posledično do poškodbe kulturne dediščine predvsem na območju nadzorovanih con (CTR) ter letališč.

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov nesreče zrakoplova na kulturno dediščino. Izvajajo jih strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine v sodelovanju z enotami CZ in drugimi silami za ZRP.

Ministrstvo, pristojno za kulturno dediščino, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je uradna zbirka podatkov o nepremični kulturni dediščini na območju Republike Slovenije. Podatki, relevantni za zaščito in reševanje kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova, so dostopni za pregledovanje na spletni strani ministrstva.

Ukrepe reševanja kulturne dediščine ob nesreči zrakoplova izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine. Pri tem jim pomagajo pristojne strokovne ustanove, občine in država. Neposredno po nesreči mora pristojna služba Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) pridobiti podatke glede stanja kulturne dediščine, ki je bila ob nesreči zrakoplova poškodovana in v sodelovanju z lastniki in upravljavci dediščine tudi dokumentirati poškodbe. V nadaljevanju se pristojni konservator

odloči glede takojšnjih zaščitnih ukrepov, ki so potrebni, da ne bi prišlo še do dodatne škode ali uničenja kulturne dediščine. Nujne zaščitne ukrepe po navodilih pristojnega konservatorja izvedejo lastniki ali upravljavci dediščine. Če lastnik ali upravljavec ne zmore sam izvesti nujnih zaščitnih ukrepov, pri tem lahko sodelujejo tudi sile za zaščito in reševanje (pripadniki civilne zaščite, gasilske enote in druge sile za zaščito in reševanje).

Ob nesreči zrakoplova, v kateri bi bila kulturna dediščina poškodovana, se izvajajo naslednje naloge:

- zbiranje in obdelava podatkov o poškodovani kulturni dediščini,
- odločanje o takojšnjih zaščitnih ukrepih,
- izvajanje takojšnjih varnostnih del (evakuacija, varovanje, ...),
- izdelava ocene škode na kulturni dediščini in
- izdelava programa sanacije in obnove nepremičnine kulturne dediščine, programa restavratorskih in konservatorskih posegov za sanacijo arhivskega in dokumentarnega gradiva, programa sanacije in restavracije premične kulturne dediščine.

Občine morajo v svojih delih načrta ob nesreči zrakoplova bolj natančno opredeliti, katere enote CZ in službe bodo nudile pomoč pri odpravi posledic na kulturni dediščini ter pridobiti podatke o kulturni dediščini na svojem območju.

Naloga regije je, da se v primeru poškodovanja kulturne dediščine čim prej poveže s pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije v Novi Gorici in Ljubljani.

P-31	Pregled kulturne dediščine
------	----------------------------

8.2 Naloge ZRP

Ob nesreči zrakoplova se opravljajo naslednje naloge ZRP:

- po potrebi vključitev v iskanje pogrešanih oseb,
- gašenje in reševanje ob požarih,
- prva pomoč in NMP,
- reševanje iz ruševin,
- reševanje na vodi in iz nje,
- pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem,
- zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči.

Posebno pozornost pri opravljanju nalog ZRP je treba posvetiti invalidom in ranljivim skupinam (otroci, starejši, nosečnice in drugi).

Občine naloge ZRP podrobneje razdelajo v občinskih načrtih zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova oziroma v posameznih delih občinskih načrtov zaščite in reševanja, če občina n izdeluje načrta v celoti.

8.2.1 Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova

Iskanje pogrešanih oseb ob nesreči zrakoplova vodi Policija, sodelujejo pa lahko tudi sile ZRP v notranjski regiji:

- gorska reševalna služba GRS Slovenije, postaja GRS Ljubljana, ki se deli na reševalno skupino Postojna in reševalno skupino Ilirska Bistrica, ki išče in poizveduje za pogrešanimi v primeru nesreče zrakoplova v višje ležečem svetu
- podvodna reševalna služba Nova Gorica,

- jamarska reševalna služba, RC JRS Postojna, Sežana in Tolmin, ki lahko sodeluje pri zaščiti in reševanju tudi ob drugih nesrečah v skladu z organizacijo in sposobnostmi službe,
- enote reševalcev z reševalnimi psi – ZRS Notranjska, KZS OE-1 ERP,
- Območna združenja Rdečega križa Slovenije (Cerknica – Loška dolina – Bloke, Ilirska Bistrica, Postojna – Pivka in Sežana)
- Slovenski Karitas,
- Ekipa tabornikov (Rod kraških viharikov, Rod snežniških ruševcev, Rod kraških j'rt, Rod Jezerska ščuka).
- poizvedovalna služba Rdečega križa Slovenije (OZRK Cerknica – Loška dolina – Bloke, Ilirska Bistrica, Postojna – Pivka in Sežana),
- prostovoljci (gasilci, lovci in drugi).

Delovanje ob nesrečah zrakoplovov večjega obsega usklajuje poveljnik CZ za Notranjsko. Glede na oceno posledice nesreče Poveljnik CZ za Notranjsko odloča o obsegu in vrsti vključenih sil za ZRP.

Občine v svojih načrtih bolj podrobno opredelijo katere sile bodo uporabile za iskanje pogrešanega zrakoplova in v kakšnem številu.

P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
------	---

8.2.2 Prva pomoč in NMP v Notranjski regiji

Ranjenim in poškodovanim, ob nesreči zrakoplova na kraju nesreče, pomagajo službe NMP, ki prve pridejo na kraj nesreče. Službam NMP pomagajo gasilci in druge ekipe sil za ZRP, ki prenesejo poškodovane do mesta za zdravstveno oskrbo (MZO), ki naj bo na območju, od koder je mogoč nadaljnji prevoz do zdravstvene oskrbe.

V okviru prve in NMP se v MZO izvajajo:

- najnujnejša zdravstvena oskrba, triaža in priprava preživelih za prevoz v zdravstvene

ustanove,

- prva psihološka pomoč,
- registracija udeležencev v nesreči in identifikacija oseb,
- komunikacije (povezava z informacijskim centrom, če je vzpostavljen).

Nujno medicinsko pomoč (NMP) izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti v skladu s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah.

Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na izdelanem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči, ki je del načrta dejavnosti Ministrstva za zdravje. Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo in reorganizacijo bolnišnice ter prostorov (primarno in bolnišnično oskrbo pacientov),
- tehnično, materialno in logistično podporo ter
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

Reševanje ob letalski nesreči, v kateri so prisotne zdravju škodljive oz. strupene kemikalije, zahteva poseben protokol, ki je bil sprejet leta 2019. V ta namen so bile izdane Smernice za ukrepanje v KBRJ-nesrečah in so dostopne na spletni strani ministrstva

pristojnega za zdravje. Kadar je potreben prenos poškodovanih z vroče cone na prostor za dekontaminacijo ali na prostor za zdravstveno oskrbo, jih lahko prenašajo samo ustrezno usposobljene in opremljene ekipe.

Ob nesreči zrakoplova večjega obsega, z več žrtvami, se dodatno aktivira tudi enota za identifikacijo oseb pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

P – 27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P – 28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
D - 6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči za Notranjsko regijo

8.2.3 Gašenje in reševanje ob požarih

Naloge gašenja požarov in reševanja na zrakoplovu ali letališču skladno z načrtom zaščite in reševanja izvajajo:

- **gasilske enote širšega pomena** (PGD Cerknica, CZR Domžale, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana)
- **gasilske enote pristojnih gasilskih društev in**
- **po potrebi druge enote sosednjih gasilskih društev.**

Gasilske enote izvajajo naslednje naloge:

- opravljajo operativne naloge gasilstva (gašenje požarov in reševanje ob požarih ter eksplozijah);
- druge splošne reševalne naloge.

Po obvestilu o požaru ReCO Postojna alarmira pristojno gasilsko enoto glede na lokacijo požara zrakoplova. Organiziranje in vodenje gasilskih enot vodijo ter usmerjajo vodje gasilskih intervencij. Za gašenje in reševanje na težko dostopnem terenu se lahko sile in sredstva za reševanje (reševalci, gasilci in sredstva za reševanje) do kraja nesreče prepeljejo s helikopterji Policije ali SV.

Vodja intervencije sil za ZRP mora pri izvajanju nalog gašenja in reševanja ob požarih, kakor tudi pri ostalih zaščitnih ukrepih in nalogah ob nesreči zrakoplova reševalce opozoriti na možnost prevoza streliva, eksploziva in pirotehničnih izdelkov ter na sprožitev katapultnega sedeža, če gre za vojaški zrakoplov. Enako velja za civilne zrakoplove, ker se strelivo, eksploziv in pirotehnični izdelki lahko prevažajo tudi s civilnimi zrakoplovi.

Občine morajo v svojih načrtih ali delih načrta opredeliti obveščanje ob požarih, organizacijo reševanja iz zgradb in ob nesreči z nevarnim blagom ter katere enote so namenjene za oskrbo z vodo.

P – 11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v Notranjski regiji
P – 12	Pregled gasilskih enot širšega pomena in njihovih pooblastil s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov v Notranjski regiji

8.2.4 Reševanje ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali na naseljenem območju

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem predelu ali ob nesreči zrakoplova na naseljeno območje se za reševanje ponesrečenih aktivirajo naslednje sile za ZRP:

- gasilske enote širšega pomena (PGD Cerknica, CZR Domžale, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana)

- gorska reševalna služba GRS Slovenije, postaja GRS Ljubljana, ki se deli na reševalno skupino Postojna in reševalno skupino Ilirska Bistrica ,
- tehnične reševalne enote,
- enote reševalcev z reševalnimi psi (ZRPS Notranjska, KZS OE-1 ERP),
- enota za hitre reševalne intervencije,
- gasilske enote Notranjske regije (ZGRS Sežana, PGD, GEŠP enote Notranjske regije),
- podvodna reševalna služba Nova Gorica.

Ob nesreči zrakoplova na težko dostopnem terenu se lahko za prevoz opreme za tehnično reševanje uporabijo helikopterji Policije in SV.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih ter poškodovanih objektov,
- odstranitev ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture in odpravljanju drugih nujnih posledic ob nesreči zrakoplova,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev.

Vodja intervencije organizira reševanje ponesrečenih iz poškodovanega zrakoplova, umik ranjenih, preživelih in mrtvih s kraja nesreče ter iskanje utopljenecv oziroma pogrešanih. Intervencija se konča, ko ni več neposredne nevarnosti za življenje in zdravje ljudi.

Delovanje organov, enot in služb ter drugih sil za ZRP v skladu z načelom postopnosti vodi, usmerja in usklajuje poveljnik CZ za Notranjsko regijo in štab CZ za Notranjsko regijo.

Pri opravljanju navedenih nalog je prepovedano:

- dotikati se in premikati razbitine, ruševine ter druge vsebine zrakoplova brez predhodnega dovoljenja komisije za preiskovanje nesreče zrakoplova in ustreznega dokumentiranja,
- spreminjati kraj nesreče in brisati sledi nesreče.

Gasilske enote sodelujejo pri različnih oblikah reševanja iz ruševin:

- reševanje ukleščenih in blokiranih potnikov,
- pomoč pri prenosu ponesrečencev s kraja nesreče in težje dostopnih predelov,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz,
- druge splošne reševalne naloge.

Občine morajo v svojih načrtih podrobneje opredeliti organizacijo reševanja zasutih iz ruševin oziroma reševanja iz visokih zgradb.

P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

8.2.5 Reševanje na vodi in iz nje

Iskanje pogrešanih in reševanje ponesrečenih na vodi in iz vode ter sodelovanje pri opravljanju nujnih zaščitnih in drugih del zaradi preprečitve in ublažitve posledic nesreč izvajajo v skladu s predpisi in svojimi aktivnostmi naslednje enote:

- Reševalna služba Nova Gorica;
- Enote prostovoljnih gasilskih društev, ki imajo usposobljene gasilce za reševanje na vodi in iz nje;
- gasilske enote širšega pomena (PGD Cerknica, CZR Domžale, PGD Ilirska Bistrica, PIGD Kovinoplastika Lož, PGD Postojna, PGD Materija, ZGRS Sežana),
- CZ tako, da se reševanje izvaja usklajeno med reševalnimi službami in enotami.

P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju

8.2.6 Pomoč ogroženim in prizadetim prebivalcem

Štab CZ za Notranjsko v sodelovanju z zdravstveno službo, Policijo, socialno službo, RKS, prevajalsko službo in drugimi organi posreduje prve informacije o nesreči in njenih posledicah ter objavi telefonsko številko, na kateri lahko prebivalci in svojci domnevnih žrtev dobijo prve informacije o nesreči in njenih posledicah.

Štab CZ za Notranjsko posreduje informacije o nesreči, daje napotke prebivalcem na prizadetem območju, zbira, obdeluje in posreduje podatke o mrtvih in poškodovanih.

Na ravni regije se ne organizira posebni informacijski center, se pa v delo štaba vključijo različni strokovnjaki (psihologi, duhovniki, prevajalci). Informacijski center se lahko organizira na ravni države. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje.

8.2.7 Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Ko so vzpostavljeni osnovni pogoji za življenje ob nesreči, so izpolnjeni pogoji za preklc odrejenih zaščitnih ukrepov.

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob nesreči zrakoplova obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ponesrečencev in odstranitev trupel,
- nastanitev in oskrbo ogroženih prebivalcev s pitno vodo, hrano, zdravili ter drugimi osnovnimi potrebščinami,
- zagotovitev nujnih prometnih povezav,
- zaščito kulturne dediščine.

Občine morajo v svojih načrtih ali delih načrta opredeliti, katere službe bodo ob nesreči zrakoplova zadolžene za opravljanje določenih nalog ter predvideti vključevanje drugih služb v izvajanje aktivnosti.

Za opravljanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje skrbijo javne službe in druge organizacije s področja infrastrukture ter pristojni poveljnik CZ regije in poveljniki CZ občin.

Sklep o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog na ravni regije sprejme poveljnik CZ za Notranjsko na podlagi sklepa poveljnika CZ RS. ,

D-10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah - priporočilo
D - 20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

9 OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe, ki jih preživeli potniki ter ogroženi prebivalci izvajajo za preprečevanje in ublažitev posledic nesreče zrakoplova za svoje zdravje in življenje ter varnost svojega premoženja.

Z ukrepi, ki jih morajo izvesti potniki ob nesreči zrakoplova za zavarovanje svojih življenj mora potnike seznaniti prevoznik.

Prebivalci morajo biti ozaveščeni in informirani o ukrepih oziroma pravilnem ravnanju ter ukrepanju ob nesreči zrakoplova.

Za organizacijo, razvoj in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite prebivalcev so **pristojne občine**. V občinskem načrtu zaščite in reševanja ob nesreči zrakoplova se opredeli izvedba osebne in vzajemne zaščite. Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne zaščite imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije.

Napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter preventivni ukrepi in navodila za ravnanje ob nesreči, ki se lahko smiselno uporabijo tudi ob nesreči zrakoplova, so objavljeni na spletni strani gov.si.

10 RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

10.1 Pomen pojmov

- **Javno letališče** je letališče, ki je namenjeno in odprto za zračni promet in javni zračni prevoz.
- **Kontrolirani zračni prostor** pomeni zračni prostor določenih dimenzij, v katerem je zagotovljena služba kontrole zračnega prometa v skladu s klasifikacijo zračnega prostora.
- **Letališče (angl. aerodrome)** pomeni opredeljeno območje na kopnem ali vodi, na nepremični ali na nepremični oziroma plavajoči konstrukciji na vodi, vključno z vsemi objekti, napravami in opremo, ki so na takem območju, ki je v celoti ali delno namenjena za uporabo za prihode, odhode in premike zrakoplovov po površini.
- **Kontrolirana cona (angl. Control Zone – CTR)** pomeni kontrolirani zračni prostor, ki se razteza navzgor od površine Zemlje do določene zgornje meje.
- **Mešano letališče** je vojaško letališče, na katerem je dovoljen tudi civilni zračni promet.
- **Nesreča** je po Zakonu o letalstvu dogodek, povezan z obratovanjem zrakoplova, ki se zgodi tedaj, ko se ena ali več oseb oziroma stvari vkrca v zrakoplov, s katerim se namerava opraviti let, do tedaj, ko se opravi izkrcanje in zaradi katerega je:
 - ena ali več oseb smrtno ponesrečenih ali težje poškodovanih oziroma so stvari močno poškodovane ali uničene kot posledica nahajanja v zrakoplovu, ali neposrednega stika z delom zrakoplova vključno z deli, ki so se oddvojili, ali izpostavljenosti reaktivnemu pišu, razen, če so poškodbe posledica naravnih vzrokov, če gre za samopoškodbe ali če poškodbe povzročijo druge osebe ali so poškodovani slepi potniki, ki se skrivajo zunaj območij, ki so običajno namenjena potnikom in posadki;
 - na zrakoplovu nastala poškodba ali napaka na strukturi, ki negativno vpliva na strukturno moč, delovanje ali letalne karakteristike zrakoplova in bi zahtevala večje popravilo ali zamenjavo poškodovanega dela, razen okvare ali poškodbe motorja, ki je omenjena samo nanj, njegov pokrov ali dodatke, ali okvare propelerja, konca krila, antene, zračnice, zavor, aerodinamičnih prehodov, manjše zareze ali vbodne luknje na površini zrakoplova;
 - zrakoplov izgubljen ali popolnoma nedostopen.
- **Nesreča** je po Zakonu o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takšnem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje treba uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.
- **Vzletišče** je določena kopenska ali vodna površina, ki je v celoti ali deloma namenjena za pristajanje, vzletanje ali gibanje zrakoplovov samo določenih vrst in kategorij.
- **Zračni promet** pomeni vse zrakoplove med letom ali premikanjem po manevrski površini letališča.
- **Zračni prostor RS** obsega zračni prostor nad kopnim, obalnim morjem in notranjimi vodami, ki so pod suverenostjo RS.
- **Zrakoplov** pomeni katero koli napravo, ki se lahko obdrži v atmosferi zaradi reakcij zraka, razen reakcij zraka na Zemeljsko površino.

10.2 Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
BNZP	Bataljon za nadzor zračnega prostora
CAA	Agencija za civilno letalstvo
CNKZP	Center za nadzor kontrole zračnega prometa
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
ECAC	Evropska konferenca civilnega letalstva
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno enoto
ELT	Emergency Local Transmitter
EMS	Evropska potresna lestvica
EU	Evropska unija
GRC PO	Gasilsko-reševalni center Postojna
IRSVNDN	Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
Javno podjetje KZPS d.o.o.	Javno podjetje Kontrola zračnega prometa Slovenije d.o.o.
LKZP	Letališka kontrola zračnega prometa
MEEL	Mobilna enota ekološkega laboratorija Maribor
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MZO	mesto za zdravstveno oskrbo
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
NMP	Nujna medicinska pomoč
NLZOH	Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano
OKZP	Območna kontrola zračnega prometa
OKC PU	Operativno komunikacijski center policijske uprave
PGD	prostovoljno gasilsko društvo
PU	Policijska uprava
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	radiološka, kemična in biološka
RKS	Rdeči križ Slovenije
RS	Republika Slovenija
SV	Slovenska vojska
Ur. list RS	Uradni list Republike Slovenije
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
UTC	univerzalni svetovni čas
ZA-RE	radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZIR	zaščita in reševanje
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč
SOP	standardni operativni postopki

11 SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

Skupne priloge

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih regijskega štaba CZ
P-2	Podatki o dežurnih osebah v URSZR Izpostavi Postojna
P-3	Pregled sil za ZRP (v notranjski regiji) in pregled potrebnih sil in sredstev za ZRP
P-4	Podatki o regijskih organih, službah in enotah CZ
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov regijskih enot za zaščito, reševanje in pomoč
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti pomembne za zaščito in reševanje
P-8	Pregled materialnih sredstev v regiji iz državnih rezerv za primer naravnih in drugih nesreč
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-12	Pregled gasilskih enot širšega pomena s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov
P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči
P-17	Seznam prejemnikov informativnega biltena
P-18	Seznam medijev, ko bodo posredovala obvestila o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov
P-19	Radijski imenik sistema zvez ZARE, ZARE+
P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev, in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-26	Pregled centrov za socialno delo
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj
P-28	Pregled splošnih in specialističnih bolnišnic
P-30	Pregled stacionarnih virov tveganja zaradi nevarnih snovi
P-31	Pregled kulturne dediščine
P-32	Pregled članov komisije za ocenjevanje škode

Posebne priloge

P-501	Evidenčni list o vzdrževanju načrta ZIR ob nesreči zrakoplova
-------	---

Skupni dodatki

D-1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrtov ZIR
D-2	Načrt URSZR za zagotovitev prostorskih in drugih pogojev za delo Poveljnika CZ notranjske regije in Štaba CZ notranjske regije
D-3	Načrt organizacije in delovanja regijskega logističnega centra
D-4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
D-5	Navodilo za organiziranje in vodenje informacijskega centra
D-6	Navodilo za izvajanje psihološke pomoči
D-9	Zaščitni ukrep evakuacija - priporočilo
D-10	Osnovni pogoji za življenje ob naravnih in drugih nesrečah - priporočilo

D-1	Načrtovana finančna sredstva za izvajanje načrtov ZiR
D-11	Zaščitni ukrep Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev – priporočilo
D-14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D-15	Vzorec delovnega naloga
D-16	Vzorec zapisnika o poškodovanosti gradbenih objektov in infrastrukture
D-17	Vzorec prošnje za mednarodno/državno pomoč
D-19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D – 22/1	Načrt dejavnosti Izpostave URSZR Postojna ob naravnih in drugih nesrečah

Posebni dodatki

D-704	Obrazec za obveščanje CORS/ReCO o nesreči zrakoplova
D-706	Navodilo prvim posredovalcem za zavarovanje sledov nesreče zrakoplova
SOP 3.5	Nesreče v zračnem prometu